

Vægge, som det paa nogen Maade er muligt, og derfor skulle vi ved den kirkelige Lovgivning stille efter at give større og større personlig Frihed saaledes, at der for de enkelte Kredse kan skabes bedre og bedre Betingelser for Udfoldelse af det individuelle saavel i Menighedskredsene som hos Præsterne, Ordets Forkyndere, vel at mærke, naar man staar paa samme fælles kristelige Grundlag. Men det er ogsaa netop det Synspunkt, som har kendetegnet den kirkelige Lovgivning herhjemme i de sidste 50 Aar, lige fra vi fik Loven i 1855 om Sognebaandsløsning, til Menighedsraadsloven af 1903. Det er det samme Synspunkt, som gjorde sig gældende ved Loven om Valgmenigheder af 1868 og ved Revisionen af denne Lov i 1903 saavel som ved Loven om Brugen af Kirker af 1903. Her ere vi inde paa det rette Spor, og naar vi fortsætte i det Spor, gavne vi den kirkelige Udvikling bedst. Derfor maa vi lade al Tale om Oprettelse af et kirkeligt Raad fare, i alt Fald indtil den Tid kommer, da en Adskillelse af Kirke og Stat staar for Døren.

Forhaabentlig har det kirkelige Selvstyre ved Loven om Menighedsraadene, som vi nu forhaabentlig faa, og ved en Præstevalglov, som forhaabentlig ogsaa snart vil komme, til den Tid faaet saa faste Rødder i Menighederne, at der derved er blevet et Grundlag for kirkeligt Selvstyre med eller uden Kirkedag. Der er imidlertid en Ting, som man er saa overmaade bange for fra den Side herinde, som vil være den mest frisindede, nemlig en Kirkeforfatning. Jeg ønsker dog her at pege paa, at der i Bemærkningerne siges, at Lovforslaget ikke tager Sigte paa at skabe en samlet Lov om en Kirkeforfatning. Efter min Mening vil den Organisationsret, som vi ved denne Lov agte at give Menighederne, dog komme til at danne et Grundlag, paa hvilket en Frikirke i Fremtiden vil komme til at bygge — deri er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) —, og derved bliver der her alligevel et lille Stykke Kirkeforfatning, men det skulle vi ikke være bange for, naar det fremtræder under denne Form. Det kan godt være, at det rent formelt en Gang i Tiden ikke bliver det Grundlag, der vil blive benyttet, men reelt er jeg overbevist om, at det bliver det Grundlag, paa hvilket en Frikirke vil komme til at bygge. Jeg skal her pege paa, at Valgmenighederne have ogsaa deres Menighedsraad, og de Valgmenigheder, vi have, pleje sikkert Forhand-

linger indbyrdes om forskellige Forhold indenfor Valgmenighederne.

Der er i dette Lovforslag adskillige betydelige Fremskridt i Sammenligning med Loven af 1903, Fremskridt, som ganske vist i det væsentlige være optagne i det Forslag, som vi behandlede i den sidste ordinære Samling, dog er der ogsaa adskilligt nyt, som jeg gerne vil have Lov til at omtale en Smule af. Der er først det, som er nævnt saa ofte, at Menighedsraadene for Fremtiden faa Ret til at vælge deres Formænd. Der er fra en vis Side [ytret] Tvivl om, hvorvidt Præsten skulde være selvskrevet Medlem, eller han muligvis helst skulde være udenfor. Jeg mener, det bør fastholdes, som det er, at Præsten skal være selvskrevet Medlem, men derimod ikke selvskreven Formand for Menighedsraadet. For ellers skulde Præsten, som Ministeren omtalte for lidt siden, have Adgang til Møderne, vel ogsaa have Ret til at deltage i Forhandlingerne, og derfor synes jeg, det er mest naturligt, at han er Medlem, ogsaa for Præstens egen Skyld. Jeg er ikke i Tvivl om, at Præsten alle de Steder, hvor han staar i et godt Forhold, ja, man kan sige i blot nogenlunde godt Forhold, til sin Menighed, vil blive valgt til Medlem og som oftest ogsaa til Formand i Raadet. Men der kunde tænkes Tilfælde, hvor Præsten paa Grund af en eller anden uheldig Omstændighed, som ikke var hans Skyld, kom i et Konfliktforhold til sin Menighed, saa han ikke blev valgt, og det kunde føre med sig, at denne Præst kunde faa overordentlig Vanskelighed ved at blive forflyttet. Thi hvor vil Menighedsraadet indstille en Præst til Embede, naar han i det Embede, hvori han sidder, ikke er Medlem af Raadet? Der kan gøres forskellige Betragtninger gældende overfor dette, men jeg mener, som sagt, Bestemmelsen bør fastholdes, som den er foreslaaet. At Kirkeinspektionens Medlemmer ikke ere fødte Medlemmer af Menighedsraadet, anser jeg for heldigt. Ikke alene faa Menighedsraadene i Byerne derved en mere frisindet Sammensætning, men Sammensætningen af Menighedsraadene i Byerne og paa Landet sker derved paa det samme Grundlag. Det var efter min Mening uheldigt tidligere, at Menighedsraadene sammensattes paa et forskelligt Grundlag i Byerne og paa Landet.

Jeg kan slutte mig til de mange, kan jeg godt sige, som ønske den Bestemmelse ud af § 6, hvori der staar, at Præsten skal lægge Menigheden paa Sinde at have